

koncertní sezona

2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 3. abonentní koncert
prémiového cyklu C

Účinkují:

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE

Dirigent: Petr **Vronský**

2. dubna 2026 v 19:00 hodin
Dům kultury Teplice

www.severoceskafilharmonie.cz

Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice Since 1838

„Můj čas teprve přijde,“ prohlásil kdysi rodák z okolí Jihlavy **Gustav Mahler**. Za svého velkána jej označují jak Češi, tak Rakušané. Slova jednoho z největších hudebních symfoniků se začala naplňovat až v 60. a 70. letech minulého století, 100 let po jeho narození. „*Ano, běžím proti zdi, ale díra bude ve zdi...*“, volal prý skladatel, když jeho první koncert skončil pískotem a vřavou. Zpočátku byla jeho díla odmítána. Mahler byl tvůrcem plným extrémních protikladů: jedněmi byl bez výhrad milovaný, druhými nenáviděný a osočovaný. Jeho hudba je plná filozofických úvah, melancholie a zvláštní zvukomalby, někdy se v ní ozývaly i pesimistické tóny či úporné hledání Boha. Jeho hudba často odráží jeho vlastní osobní boje, včetně složitého vztahu s manželkou. Mahlera fascinovala příroda. Byl přesvědčen, že rostliny či hvězdy mají svou duši. Seznam jeho děl není příliš dlouhý, protože po většinu života bylo pro něj skládání hudby až na druhém místě po dirigování. Zkomponoval devět symfonií (desátá zůstala nedokončená) a je rovněž autorem řady písní. Jeho hudba, která byla během vlády nacistů v Německu zakázána, si našla cestu do světa zejména po druhé světové válce. K Mahlerovým pokračovatelům se hlásili skladatelé jako Arnold Schönberg, Alban Berg, Anton Webern, Dmitrij Šostakovič či Benjamin Britten. Pro Leonarda Bernsteina byl „*temným prorokem, který psal jemnou a líbeznou hudbu obklopenou velkým smutkem*“.

Do Čech i na Moravu se Gustav Mahler rád a často vracel. Během působení v Praze v roce 1886 se seznámil s dílem Smetany a Dvořáka. Smetanovy opery pak uvedl v Hamburku i ve Vídni. V prosinci roku 1908 dirigoval v Praze s rozšířenou Českou filharmonií premiéru své Sedmé symfonie. V ledě tehdy byli kupříkladu Oskar Nedbal, Josef Suk, Max Brod či T. G. Masaryk. Tři měsíce poté dirigoval v Metropolitní opeře v New Yorku americkou premiéru Smetanovy Prodané nevěsty s Emmou Destinovou v roli Mařenky, o rok později vedl na koncertě Newyorské filharmonie Dvořákovu symfonii Z nového světa. Velký společenský rozruch Mahler způsobil sňatkem s krásnou Almour Schindlerovou, múzou Oskara Kokoschky a Franze Werfela. Když se o ni ucházel, mimo jiné jí napsal: „Máš jediný úkol: učinit mě šťastným.“ A Alma se rozhodla, že si jej vezme s vizí společného úspěchu: „S jeho duchem, s mým tělem.“ Po manželově smrti se sice ještě dvakrát provdala, nicméně zůstala věrnou strážkyní jeho odkazu.

Na **Symfonii č. 6 a moll, Tragickou** lze nahlížet jako na zhudebnění spletitých cest za láskou, osudem a triumfem. Vznikla mezi lety 1903 a 1904 na vrcholu Mahlerovy profesní kariéry dirigenta, kdy působil jako ředitel Vídeňské dvorní opery. Zatímco Evropa zažívala významné politické a sociální otřesy, které vyústily až do první světové války, skladatelův osobní život byl poznamenán bouřlivými událostmi, včetně napjatých vztahů a zdravotních problémů. Zároveň se ale těšil z druhého otcovství. Pro Mahlera to však bylo také období intenzivní kreativity, neboť o rok dříve dokončil svou Symfonii č. 5. Vídeň, kde žil a pracoval, byla pulzujícím kulturním centrem, ideálním prostředím pro rozkvet uměleckých hnutí a intelektuálních debat. Pro svou šestou symfonii čerpal autor inspiraci z filozofických a literárních zdrojů. Byl hluboce ovlivněn spisy Friedricha Nietzscheho, zejména jeho konceptem „věčného opakování“ a myšlenkou přijímat životní výzvy s odvahou a odolností, a rakouským básníkem Heinrichem Leopoldem Wagnerem, jehož témata osudu a lidského utrpení s Mahlerem hluboce rezonovala. Název symfonie, Tragická, odráží Mahlerovo zaujetí tragickým světónázorem, který byl v té době rozšířen v literatuře a dramatu. Hudební scéna té doby se vyznačovala posunem k modernismu, kdy skladatelé experimentovali s novými harmonickými jazyky a formami. Mahler se však potýkal s obtížemi při hledání pochopení pro své avantgardní skladby, které často posouvaly hranice tradičních hudebních forem. Jeho Šestá symfonie byla součástí širšího hnutí symfonické kompozice, k němuž významně přispěli i skladatelé jako byli Richard Strauss nebo Jean Sibelius. Premiéra se setkala se smíšenými recenzemi, někteří kritici chválili emocionální hloubku a inovativní orchestraci díla, zatímco jiní považovali jeho vnitřní složitost za nadměrnou.

Celou symfonií autor proplétá opakující se hudební motiv známý jako „Almino téma“, pojmenované po jeho manželce. Tato pronikavá melodie, poprvé představená v úvodní větě, slouží jako leitmotiv

reprezentující Mahlerovy protichůdné city k Almě a dodává vyprávění symfonie vrstvu autobiografické hloubky. Almino téma prochází v průběhu symfonie různými proměnami, které odrážejí složitost Mahlerových emocí a bouřlivou povahu jejich vztahu, který byl poznamenán hlubokými emocionálními vzestupy a pády mezi vášnivou láskou a intenzivním konfliktem. Jejich manželstvím se prolínala žárlivost, nevěry a umělecká rivalita, což destabilizovalo společný životní prostor a hluboce ovlivňovalo Mahlerovu osobnost a tvůrčí činnost. Někteří interpretují toto téma jako odraz Mahlerových vnitřních bojů s láskou, ztrátou a smrtelností. Jiní ho zároveň vnímají jako znázornění Almina trvalého vlivu na jeho život a dílo. Almino téma každopádně dodává Symfonii č. 6 onu tragickou hloubku a zachycuje podstatu Mahlerovy rozpolcené duše a umělecké vize.

Skladba vyniká mezi ostatními Mahlerovými symfonickými díly svým odklonem od tradiční struktury, jelikož Mahler původně umístil něžnou volnou část netypicky jako třetí větu po scherzu. Andante moderato se svými lyrickými melodiemi a introspektivní náladou působí jako dojemná mezihra v rámci bouřlivějších vnějších vět symfonie. Téma má zhudebňovat hru jeho dětí na pláži u jezera. Umístěním pomalé věty do nekonvenční polohy Mahler vyzval posluchače k přehodnocení chápání symfonické formy a narativní struktury. Někteří spekulovali, že toto umístění zesílilo emocionální náplň symfonie a umožnilo chvíli meditace a odpočinku po intenzivní scherzové větě, v níž si autor pohrává s náladami. Jiní tvrdili, že pozice pomalé části narušila celkový tok vyprávění, což vedlo ke ztrátě dynamiky a soudržnosti. Toto téma vyvolalo mezi vědci a dirigenty vášnivou debatu. Po premiéře v německém Essenu v roce 1906 Mahler věty nakonec pro další provádění skladby přeskupil a rozhodl se, že Andante moderato bude předcházet scherzu. Poté nařídil svým vydavatelům, aby do každého výtisku prvního vydání vložili opravu, aby bylo jisté, že symfonie bude vždy hrána s druhou pomalou větou.

Skladba má monumentální obsazení. Kromě početných dechů je zajímavé složení bicí sekce: dva páry tympánů, zvonkohra, kravské zvony, orchestrální trubcové zvony, bič, kladivo, činely, triangl, buben, velký buben, tam-tam, xylofon a celesta. V orchestraci se objevuje nástroj pojmenovaný „Mahlerova krabice a kladivo“ po autorovi samotném, protože byl vyvinut speciálně pro tuto symfonii. Jeho zvukový efekt, strategicky umístěný v závěrečné větě, se stal nejvíce ztotožňovaným s „úderem kladiva osudu“. Každý jeho vstup rezonuje orchestrální strukturou s mrazivou nevyhnutelností. Vědci i posluchači přemýšleli o významu těchto úderů a spekulovali o jejich spojení s Mahlerovým vlastním životem nebo širší lidskou zkušeností. Přesný význam úderů kladiva zůstává nejasný a vyzývá posluchače, aby je interpretovali ve světle svých vlastních prožitků a perspektiv. Jak skladatel kdysi napsal: „Hudba není v notách, ale v tichu mezi nimi.“ Ticho, které následuje po každém úderu kladiva, skutečně vypovídá za vše a odráží tíhu osudu a neznáma.

Provedení Mahlerovy 6. symfonie a moll je vždy svým způsobem vzácná událost. Jedná se o skladbu, která ryze instrumentální formou shrnuje vše, co bylo v symfonické tvorbě do té doby vyřčeno. Časový rozměr kolosálního díla je zhruba osmdesát minut, přesto působí neobyčejně zhuštěně a exaltovaně. Sám autor vydal svědectví: „Moje Šestá bude záhadou, rozluštit se ji odváží až ta generace, která dokáže vstřebat a strávit mých pět předcházejících.“ Psal se rok 1904. Dnes je jisté, že ten čas přijde tehdy, když otevřeme bránu svého srdce vstříc poznání. Je to sice hudba plná zármutku, bolu a pesimismu, ale vyjádřená krásným až uhrančivým způsobem.

Nástroj hammer pro tento koncert vyrobil Otto Kallus ve spolupráci s bicí skupinou.

Petr Vronský, původně úspěšný houslista, laureát soutěže Beethovenův Hradec v roce 1964, začal svou dirigentskou dráhu v roce 1971 v plzeňské opeře. Odtud přešel v roce 1974 do Ústí nad Labem jako šéf operního souboru. Pro jeho umělecký rozvoj byly důležité úspěchy v dirigentských soutěžích v Olomouci (1970), Besançonu (1971) a v Berlíně v soutěži H. von Karajana (1973). V roce 1978 se stal dirigentem a v letech 1983–1991 šéfdirigentem Státní filharmonie Brno, s níž hostoval

v mnoha zemích Evropy a v Japonsku. V letech 2002–2005 zastával pozici šéfdirigenta Janáčkovy filharmonie Ostrava, s níž absolvoval rovněž řadu zahraničních turné (Japonsko Španělsko, Rakousko, SRN, Polsko atd.). Od roku 2005 byl 13 sezón šéfdirigentem Moravské filharmonie Olomouc a působil jako docent oboru dirigování na Hudební fakultě pražské AMU. Pravidelně vede přední světové orchestry, například Antverpský královský filharmonický orchestr, Berlínské symfoniky, Devlet Senfoni Orchestrası Istanbul, Metropolitan Orchestra Tokyo, Jeruzalem Symphony Orchestra, Filharmonický orchestr Rio de Janeiro, Mnichovský rozhlasový orchestr, Petrohradský filharmonický orchestr atd. Spolupracuje také s Českou filharmonií, Symfonickým orchestrem hl. města Prahy FOK, Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu, PKF - Prague Philharmonia a s operními scénami doma (Národní divadlo Praha, Státní opera Praha, Janáčkova opera Brno, Divadlo J. K. Tyla Plzeň) i v zahraničí (Kammeroper Wien, Dance Theatre Haag). Jeho repertoár zahrnuje přes 200 klasických, moderních, operních a symfonických děl. Je považován za všestranného dirigenta širokého záběru s mimořádným temperamentem a citem pro interpretaci. V roce 2016 obdržel Krajskou cenu olomouckého kraje. Od koncertní sezóny 2018–2019 působí na postu šéfdirigenta Severočeské filharmonie Teplice.

PROGRAM:

Gustav Mahler (1860–1911)
Symfonie č. 6 a moll „Tragická“

Allegro energico, ma non troppo. Heftig, aber markig
Andante moderato
Scherzo: Wuchtig

Přestávka

Finale. Sostenuto – Allegro moderato – Allegro energico

PŘÍŠTÍ PROGRAM
SYMFONICKÝ CYKLUS B | KONCERT 6

16. dubna 2026 v 19:00 hodin
Dům kultury Teplice

Program:

Petr Iljič Čajkovskij
Koncert pro klavír a orchestr č. 1 b moll, op. 23

Sergej Rachmaninov
Symfonie č. 2 e moll, op. 27

Účinkují:

Haiou Zhang – klavír

Severočeská filharmonie Teplice

Charles Olivieri-Munroe
dirigent

Severočeská filharmonie Teplice

+420 778 888 013 | e-mail: sev.filharmonie@seznam.cz
www.severoceskafilharmonie.cz | www.scf.sf.cz

Změna programu vyhrazena.
Při koncertech je zakázáno fotoařadovat a pořizovat audiovizuální záznamy.

Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje

Teplice

Ústecký kraj

koncertní sezona
2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 3. koncert cyklu D

Koncert pro pra-rodice s dětmi

MALVÍNČINO HUDEBNÍ PUTOVÁNÍ: Švihák klasicismus

Účinkují

Silvie Mlynarczyková
skřítek Malvínka

Dirigent

Tomáš Stanček

Scénář a režie
David Kříž

Autorka projektu

Štěpánka Biedermann

Severočeská filharmonie Teplice

18. 4. 2026 v 10:30 hodin
Koncertní sál Domu kultury Teplice

Vstupné 200 Kč, abonenti SČF, studenti, děti, senioři a držitelé průkazu ZTP 100 Kč
Předprodej vstupenek v pokladně Domu kultury Teplice a na www.ticketportal.cz.

www.severoceskafilharmonie.cz

Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje

Teplice

Ústecký kraj

koncertní sezona
2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 7. abonentní koncert komorního cyklu K

**Georg Friedrich Händel, Antonio Vivaldi,
Wolfgang Amadeus Mozart,
Felix Mendelssohn-Bartholdy, Claude Debussy,
Edvard Grieg, Ástor Piazzolla**

Flautus Vocis

Anna Kršková

příčná flétna, pikola

Anežka Hessová

příčná a altová flétna

Nikola Květoňová

příčná flétna

Petr Grau

basová flétna

22. dubna 2026 v 19:00 hodin

Lázně Beethoven Teplice

Vstupné 200,- Kč | Předprodej vstupenek v pokladně Domu kultury Teplice a na www.ticketportal.cz
Změna programu koncertu vyhrazena.

www.severoceskafilharmonie.cz

**Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice Since 1838**

Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje

Teplice

Ústecký kraj

